

מרץ 2025

מיזם תאומות לקידום הסטטיסטיקה הרשמית בישראל: שילוב ביג דאטה במערכת הסטטיסטית הלאומית

חנה כהן, יועצת הפרויקט, אגף בכיר חינוך, למ"ס

מיזם התאומות (Twinning) השלישי[1] מטעם האיחוד האירופי, בהובלת קבוצת SCJS הבריטית והלשכה הסטטיסטית הפולנית, החל בנובמבר 2024 (ראו עלון מספר 2 מדצמבר 2025). נושא המיזם: טרנספורמציה של המערכת הסטטיסטית הלאומית בשימוש בשיטות מתקדמות של ביג דאטה (נתוני עתק).

היעד המרכזי: שיפור היכולות של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בישראל באמצעות פיתוח מערך שימושים בביג דאטה כדי לקדם את מימוש המדיניות של הלמ"ס להקטנה של נטל ההשבה. המיזם כולל ארבעה רכיבים:

1. פיתוח אסטרטגיית ביג דאטה לאיסוף נתונים ממקורות שונים
2. יצירת מסגרת להגנה על פרטיות ועל סודיות בהתאם לתקנות האיחוד האירופי
3. פיתוח תוכנית ליישום אסטרטגיית ביג דאטה
4. יישום מקרה בוחן להפקת סטטיסטיקה באמצעות שימוש בנתונים מינהליים וביג דאטה.

בגיליון הזה ובגיליונות הבאים נעדכן על הפעילויות ועל התקדמות העבודה במיזם.

במהלך ארבעת החודשים האחרונים מרבית העבודה של הצוות כללה פעולות להתנעת המיזם:

- היכרות עם תנאי העבודה הייחודיים בישראל
- התמודדות עם האתגרים שבניהול המיזם מרחוק
- תחילת העיצוב והבנייה של תוכנית העבודה לרכיב הראשון בנושא פיתוח אסטרטגיית ביג דאטה – איסוף נתונים ממקורות שונים – שהוא הבסיס לכל המיזם.

החודשים הראשונים במיזם כללו כמה אירועים מרכזיים:

- פגישת היכרות ראשונית של מנהלי הרכיבים
- אירוע השקה רשמי בתחילת פברואר 2025 שבו הוצג המיזם לצוות המורחב שכלל את השותפים מאנגליה ומפולין ונציגים מהאיחוד האירופי.
- נערכה הפגישה הראשונה של ועדת ההיגוי של המיזם שבה הונחו היסודות להמשך הפעילות. במסגרתה אושרה תוכנית העבודה המפורטת לששת החודשים הבאים. הודגשה חשיבותם של מפגשים פנים אל פנים כהשלמה למפגשים המקוונים, כדי לחזק את שיתוף הפעולה ואת התקשורת בין השותפים.

ועדת ההיגוי של מיזם התאומות

- מיזם התאומות של האיחוד האירופי, מונחה על ידי צוות ועדת ההיגוי שנפגש אחת לרבעון.
- מטרת הוועדה היא לעקוב אחר התקדמות המיזם ולתמוך בביצוע הפעילויות השונות.
- הוועדה כוללת את המנהלים של רכיבי הפרויקט משתי המדינות ואת הנציגים מהאיחוד האירופי.

עיקר העבודה בחודשים האחרונים התמקדה בבניית תוכנית עבודה חצי שנתית לרכיב הראשון שהוא הבסיס למיזם כולו. זאת במטרה ליצור מסגרת עבודה עם יעדים ברורים ותוצאות רצויות, תוך אימוץ סטנדרטים ודרכי פעולה מקובלים בעולם ובאיחוד האירופי.

כחלק מתהליך העבודה, התקיימה סדרת פגישות בין מוביל הרכיב מהלשכה הסטטיסטית בפולין – Jacek Maslankowski לבין מנהלת הרכיב מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה בישראל – ליאת נוקריאן. מטרת הפגישות הייתה למפות את השלבים הנדרשים, כדי שהתועלת מהפעולות המופיעות בתוכנית העבודה תהיה מירבית.

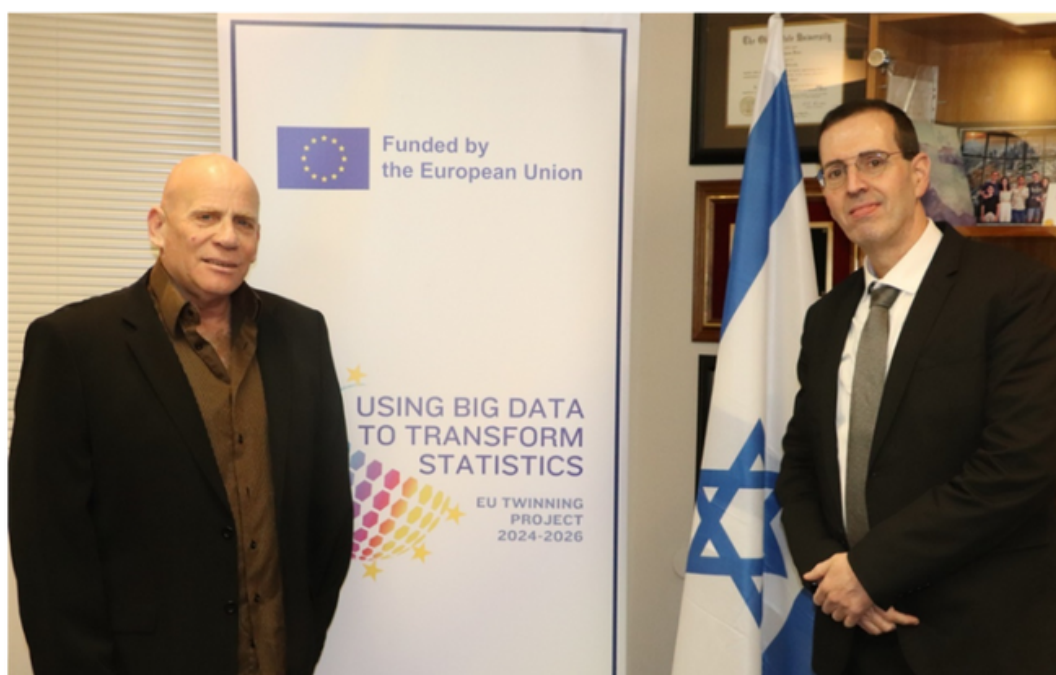
התוכנית שגובשה כוללת כמה מרכיבים מרכזיים, ביניהם:

1. בניית קטלוג מקיף של מקורות ביג דאטה פוטנציאליים
2. סקירה מעמיקה של הטכנולוגיות והתשתיות הנדרשות לעבודה יעילה עם ביג דאטה
3. זיהוי כלי ניתוח והליכים מתאימים לעיבוד המידע
4. הגדרת תוכנית לקביעת מערך הנחיות לניהול איכות הנתונים, שיבטיחו את הדיוק, העדכניות והרלוונטיות של הנתונים.

לצד בניית תוכנית העבודה של הרכיב הראשון, התקיימו פגישות עבודה בין חברי הצוותים ברכיבים הנוספים. הצוותים שהשתתפו בפעילויות עד כה הפגינו מעורבות גבוהה ומוטיבציה רבה. התקיימו דיונים פוריים על דרכי התמודדות אפשריות עם אתגרים שעשויים לעלות במהלך המיזם. בחודשים הקרובים צוותי הלמ"ס יגדירו במדויק את הצרכים ואת הציפיות שלהם מנתוני ביג דאטה.

בחודשים הבאים יימשך הפיתוח של הרכיבים השונים בפגישות מקוונות. במקביל מתוכננת פגישה פנים אל פנים בלונדון שבה ישתתפו מנהלי הרכיבים וצוות המיזם המורחב. מטרתה להעמיק את קשרי העבודה ולהתקדם בפיתוח המיזם תוך למידה משותפת והדדית. אנו מצפים לפגישה פורייה ומהנה שתקדם משמעותית את יעדי המיזם!

תמונה מאירוע פתיחת המיזם

פרופ' ירון פלוס, הסטטיסטיקן הלאומי ומנהל הלמ"ס
יואל פינקל, המשנה לסטטיסטיקן הלאומי